

Politie: bevoegdheden en aanwezigheid tijdens de G8-top

Wat kun je verwachten en hoe kun je je daartegen beschermen

In 2006 heeft het regionale parlement van de Duitse deelstaat Mecklenburg-Vorpommern (hierna M-V), waar de G8-top zal plaatsvinden, een nieuwe wet Veiligheid en Openbare Orde aangenomen, waardoor de bevoegdheden van de politie tijdens protesten zijn toegenomen. Officieel is de wet aangenomen in het kader van 'de strijd tegen terrorisme en georganiseerde misdaad', maar gezien de timing van de wetgeving zullen de rechterlijke en uitvoerende bevoegdheden voornamelijk gebruikt worden om de orde te handhaven tijdens protesten en voetbal evenementen, zoals in Genua, Gleneagles en tijdens het WK voetbal al is aangetoond. Onder de nieuwe bevoegdheden vallen: rode zones, beperking van bewegingsvrijheid, enorme politie-aanwezigheid, omsingelen van demonstraties door politie, massa-arrestaties en het willekeurig uitdelen van individuele straatverboden voor openbare plekken voor de duur van de protesten.

Gezien deze uitbreiding van de instrumenten en strategieën die de politie ter beschikking heeft, is het van belang voor eenieder die van plan is aan de G8 protesten deel te nemen, zichzelf vooraf hiervan op de hoogte te stellen en hiermee rekening te houden in de voorbereiding van acties, reisplannen en in de communicatie voor, tijdens en na de top. Niet alle van de hierna genoemde politiepraktijken zullen (op jou) toegepast worden; overdreven veiligheidsmaatregelen zijn ook letterlijk een machtsspelletje, dus laat je niet intimideren door onderstaande lijst. De toppen uit het verleden, van Genua tot Gleneagles, hebben laten zien dat succesvolle protestacties altijd mogelijk zijn, zelfs onder noodtoestand-achtige politie-aanwezigheid.

Onderaan de tekst zul je links aantreffen naar verschillende gidsjes over hoe creatief om te gaan met politiegeweld en wat je (niet) moet doen als je gearresteerd wordt. Maak alsjeblieft gebruik van deze links. Het §-symbool achter iedere titel in de tekst refereert aan het desbetreffende artikel van de Wet Veiligheid en Openbare Orde van M-V, waarin de relevante maatregel omschreven staat.

Identiteitscontroles (§ 29)

...houden in dat je je identiteitsbewijs (id-kaart, paspoort) moet tonen. Deze controles kunnen door de politie worden uitgevoerd om 'onmiddellijk gevaar in speciale situaties te voorkomen'.

Aangezien de politie bepaalt wat 'onmiddellijk gevaar' is, zijn de identiteitscontroles een gewone zaak geworden, met name op de zogenaamde politiecontrole 'hot spots', gebieden rond ziekenhuizen, overheidsgebouwen en in het openbaar vervoer. Als je geen identiteitsbewijs kunt tonen, wordt je meegenomen naar het politiebureau.

Vingerafdrukken enz. (§ 31)

Het vaststellen van de identiteit van een verdachte en het verzamelen van persoonlijke kenmerken, zoals vingerafdrukken en foto's, wordt in Duitsland 'Erkennungsdienstliche Behandlung' genoemd. Volgens de huidige wetgeving vallen hieronder: handafdrukken, vingerafdrukken, foto's, het opmeten van uiterlijke kenmerken en het maken van stemopnames. Meestal neemt de politie echter alleen vingerafdrukken en foto's. 3. Ondervragingen en de informatie die je moet geven. (§ 28) In Duitsland zijn arrestanten verplicht om de volgende (en alleen de volgende) informatie te

verstrekken: Voor- en achternaam Geboortedatum Geboorteplaats Woonplaats Nationaliteit

Als je deze informatie weigert te geven, zul je een boete krijgen.

Aanhouden en fouilleren door politie (§ 27a)

De politie kan mensen en voertuigen aanhouden: – in een straal van 30 kilometer van de buitenste gemeentegrens (in dit geval van Heiligendamm en Rostock). – op internationale vervoersplaatsen (treinstations, luchthavens) – en 'voor de preventieve strijd tegen criminaliteit van omvangrijke orde' (bv. doorbraak politiecordons, geweld tegen personen).

Personen fouilleren (§ 53-54)

De politie mag je fouilleren met als doel objecten te confisqueren, als dit gebeurt voor je eigen veiligheid of die van de politie-ambtenaar, waarbij het bepalen van die veiligheid volledig aan de politie is. Ze zijn bevoegd om je lichaam te fouilleren, je kleren, en alles wat je op je lichaam draagt te doorzoeken, zoals bijvoorbeeld een rugzak. Normaal gesproken kan het fouilleren alleen uitgevoerd worden door een persoon van hetzelfde geslacht, maar dit geldt niet als er sprake is van 'onmiddellijk gevaar'. In dat geval is iedere agent bevoegd om te fouilleren.

Doorzoeken van objecten (§ 57-58)

Zo'n beetje alle objecten die je bij je draagt, in jouw directe omgeving zijn of die zich in de nabijheid van overheidsgebouwen bevinden, mogen doorzocht worden.

Straatverboden (§ 52)

Dit is een irritante maatregel die de politie voor van alles kan gebruiken. In M-V kunnen straatverboden gegeven worden voor een bepaalde plek, voor een regio en zelfs voor een heel district. Ze kunnen tot tien weken duren. **HET IS MOGELIJK DAT ER VERBODEN WORDEN UITGEGEVEN VOOR EEN HELE STAD, ZOALS VOOR BAD DOBERAN TIJDENS DE G8-TOP.** Het verbod hoeft niet schriftelijk verstrekt te worden, de enige restrictie is dat het je niet kan weerhouden om je eigen huis te betreden. Als je je niet aan het verbod houdt, kun je gearresteerd worden.

Politiedetentie (§ 55-56)

Naast het uitdelen van straatverboden kan de politie mensen arresteren als die 'zich in een toestand bevinden waarbij zij zichtbaar de controle over kwijt zijn' (m.a.w. dronkenschap) of als er sprake is van 'onmiddellijk gevaar voor de veiligheid of de openbare orde' (wat erg breed opgevat kan worden). Zogenaamde preventieve arrestaties kunnen gedaan worden om 'strafbare feiten te voorkomen', maar ook als iemand een ander hiertoe aanzet door middel van spandoeken en flyers. Je kunt ook gearresteerd worden als je wapens bij je draagt, of objecten waarvan de politie vindt dat ze gebruikt kunnen worden als wapens of voor het begaan van een overtreding. Bovendien kunnen minderjarigen opgepakt worden als ze 'ontsnapt zijn aan de persoon die voor hun verantwoordelijk is' en overgebracht worden naar een jeugdwelzijnsbureau (in Duits: Jugendamt).

Toegang tot gebouwen en huisdoorzoeken (§ 59-60)

Op basis van een preventieve maatregel voor de openbare orde kan de politie je huis doorzoeken. Officieel hebben ze een huiszoekingsbevel nodig van de rechter, maar in het geval van 'onmiddellijk gevaar' kan het gerechtelijke bevel achteraf verstrekt worden. Je hebt tijdens de

huiszoeking het recht om: – aanwezig te zijn (in iedere kamer, zodat ze slechts een kamer tegelijkertijd kunnen doorzoeken) – de reden te horen van de huiszoeking – instructies van de politie te krijgen met betrekking tot de juridische maatregelen die jou ter beschikking staan – een getekend document van de politie te ontvangen (INDIEN JE ER ZELF OM VRAAGT), waarin wordt vermeld wie de verantwoordelijke autoriteit is, de reden, de tijd en datum van de huiszoeking en de namen van alle aanwezigen. N.B. JE BENT ZELF NIET WETTELIJK VERPLICHT OM WAT DAN OOK TE TEKENEN (EN MOET DIT OOK NIET DOEN).

Informanten, undercover agenten, observatie, geheime surveillance (§ 33)

Het gebruik van informanten (mensen die niet bij de politie werken, maar betaald worden om informatie door te geven) en undercover agenten (politieagenten die een valse identiteit gebruiken om informatie te verkrijgen over politieke bewegingen) is legaal in M-V. De politie kan je ook onder observatie plaatsen, je achtervolgen en gebruik maken van verdeckte observatietechnologie (microfoons, camera's).

Uitrusting en wapens van de politie (§ 102)

De politie 'uitrusting' bestaat uit handboeien, waterkanonnen, technische barricades, honden, paarden, voertuigen, gas (CN, CS en pepperspray) en explosieven (die niet tegen personen gebruikt mogen worden). Wapens zijn onder andere: wapenstokken, pistolen, revolvers, geweren en machinegeweren. Normaal worden alleen de wapenstokken gebruikt, maar Gothenburg en Genua hebben aangetoond dat de staat ook bereid is vuurwapens te gebruiken.

Plicht van politie om zich te identificeren? (..)

Nee: in M-V is de politie niet verplicht zich te identificeren, wat het erg moeilijk maakt om criminele overtredingen aan een specifieke politieagent te verbinden.

Nieuwe wetgeving met betrekking tot de G8:

CCTV (camera) surveillance van openbare plaatsen (§ 32)

...is toegestaan als het voor de politie noodzakelijk is voor de beoefening van haar taken, of op plaatsen waar minstens twee criminele feiten (alles telt mee) hebben plaatsgevonden. GA ER DUS VANUIT DAT JE GEFILMD WORDT.

Automatische herkenning van autonummerborden (§ 43a)

Zal plaatsvinden, met name bij afslagen van de snelweg en op toegangswegen, etc. GA ER VANUIT DAT JE NUMMERBORD WORDT GEREESTREERD ALS JE DE REGIO VAN HET PROTEST MET DE AUTO INGAAT. De regionale overheid heeft aangegeven deze informatie te willen verzamelen om het te kunnen vergelijken met bestaande databanken, waaronder de databank van zware criminelen', die bekend staat om de willekeur in de registratie. We kunnen ook verwachten dat de gegevens vergeleken zullen worden met het Schengen Informatie Systeem.

Preventieve onderschepping telecommunicatie (§ 34a)

Iedereen kan afgeluisterd worden in de naam van preventie. Dit geldt voor inhoud (telefoongesprekken, SMS-berichten, chat-sessies, bewaarde e-mails) en zogenaamde verkeersgegevens (nummers van anderen waarmee je contact hebt gehad). Dit is niet zomaar het bijhouden van wie we gebeld hebben en wanneer, de politie gebruikt deze informatie om

MENSELIJKE CONTACTEN IN KAART TE BRENGEN en, nog belangrijker, menselijke ACTIVITEIT EN BEREIDHEID IN KAART TE BRENGEN.

Bovendien heeft de politie in M-V nu de technologische capaciteit om een zogenaamde IMSI-catcher (Internationaal Mobiele Abonnementhouder Identiteit) te gebruiken. Dit apparaat simuleert een mobiel basisstation, waardoor het zich tussen jouw telefoon en je GSM netwerk plaatst, en zo ALLE MOBIELE TELEFOONCOMMUNICATIE OPNEEMT. Op deze manier kan de politie alle nummers verzamelen die jij belt, de nummers die jou bellen, het nummer van de telefoon zelf, het SIM-kaartnummer, de lengte van het gesprek en het tijdstip achterhalen. De telecommunicatiebedrijven in Duitsland ZIJN VERPLICHT OM ALLE VERKEERSGEGEVENS VAN DE LAATSTE ZES MAANDEN AAN DE POLITIE OVER TE DRAGEN. IMSI-catchers kunnen het TELEFOONVERKEER OOK STOREN. Waarschijnlijk heeft de politie deze methode gebruikt tijdens de Castor-protesten om te zorgen dat mensen niet met elkaar konden communiceren, tijdens politie-omsingelingen bijvoorbeeld.

De politie kan ook zonder IMSI-catcher je locatie achterhalen, door zogenaamde 'stille sms-berichten' te gebruiken. De enige veilige manier om de mobiele telefoon surveillance te omzeilen is daarom JE TELEFOON UITSCHAKELEN EN DE SIM-KAART EN BATTERIJ ERUIT HALEN, liefst voordat je een nieuw GSM-gebied betreedt. Op deze manier kan de politie alleen de laatste locatie voordat je telefoon werd uitgeschakeld achterhalen.

Mobiele telefoon – ja of nee?

Vanwege het hoge surveillance-risico dat gepaard gaat met het gebruik van mobiele telefoons, moet je jezelf afvragen hoe je de mobiele telefoon gaat gebruiken in de aanloop naar de top. Hoewel PGP enige privacy in e-mailcontact kan garanderen, is het bij de mobiele telefoon een kwestie van zwart-wit, of HELEMAAL GEEN TELEFOON of ER VANUIT GAAN DAT JE OVERAL AFGELUISTERD WORDT. De meeste mensen zullen een tussenweg zoeken, maar gebruik alsjeblieft je telefoon niet voor politieke discussies of om afspraken te maken.

'Profielschetsen': vergelijking van gegevens met openbare instituten (§ 44)

Onder de Duitse antiterrorismewetgeving, kunnen politie en justitie van openbare en private diensten (b.v. universiteiten, maar ook e-bay!) verlangen dat ze alle persoonlijke gegevens vrijgeven die betrekking hebben op een 'profiel' van een verdachte (b.v. ouder dan 24, man, van Arabische afkomst). Deze gegevens kunnen ze dan weer vergelijken met de politiedatabank.

Verplichte bloedafnames (§ 53,4)

Onder het mom van HIV-besmetting is de politie van M-V tegenwoordig bevoegd om bloed af te nemen, als er sprake is van 'onmiddellijk gevaar', waarbij het wederom aan de politie is om dat gevaar in te schatten en een gerechtelijk bevel achteraf verkregen kan worden. Het is WAARSCHIJNLIJK DAT DE POLITIE BLOED AF ZAL NEMEN IN GEVAL VAN VERWONDINGEN WAAR LICHAMELIJK VOCHT BIJ VRIJKOMT, dus ook als demonstranten door de politie in elkaar worden geslagen. We kunnen er vanuit gaan dat het DNA opgeslagen zal worden in de Duitse DNA-databank, ALS ER BLOED WORDT AFGENOMEN EN JE HEBT HIV OF HEPATITIS, ZAL DE INFORMATIE HOOGSTWAARSCHIJNLIJK WORDEN OPGESLAGEN IN DE DUITSE FEDERALE POLITIEDATABANK INPOL.

Video-opnames vanuit voertuigen (§ 32,4)

De politie kan je filmen als jij of je voertuig wordt aangehouden, en hoewel ze de opnames

naderhand moeten weten, hoeft dit niet in het geval dat de opnames gebruikt kunnen worden om 'een misdaad op te lossen'.

Internationale politiesamenwerking (EU wetgeving)

Gedurende de laatste tien jaar hebben we de ontwikkeling gezien van een informeel Europees politie-apparaat, waarmee de (bijna) onbeperkte uitwisseling van gegevens tussen de verschillende nationale politiemachten is gelegaliseerd en door dubieuze juridische samenwerkingsverbanden de rechten van verdachten zijn uitgehold (zoals toegepast in onder andere Gothenburg en Genua). Internationale activisten zullen worden geconfronteerd met een specifiek arsenaal aan verzameling van gegevens en reisbeperkingsmethodes: van het Schengen Informatie Systeem tot het opnieuw instellen van interne grenscontroles, van reisverboden tot de Eurodac databank van vingerafdrukken. LET OP WANNEER IEMAND JOUW REISPLANNEN VOLGT. De methodes die waarschijnlijk gebruikt zullen worden, kunnen als volgt worden samengevat:

Voor de top: - uitgaans- en toegangsverboden - persoonlijke bezoeken of telefoontjes van de politie om je te laten weten dat je in de gaten wordt gehouden - meldingsplicht (op het politiebureau) voor potentiële verdachten - het innemen van paspoorten - het in de gaten houden van activiteiten - preventieve arrestaties - interne grenscontroles (opschorting van het verdrag van Schengen) - uitwisseling van gegevens tussen Duitse politie en buitenlandse politie

Tijdens de top: - Politiecontroles ver buiten het gebied van de top - Mobiele en vaste video-surveillance met zoom-functie - Afluisteren telefoons - Aanwezigheid van buitenlandse politie-eenheden tijdens de top om de Duitse politie bij te staan in het identificeren van buitenlandse activisten, maar met de mogelijkheid om te observeren en zelfs activisten uit 'eigen' land te arresteren - straatverboden - preventieve arrestaties (voor de duur van de relevante politiemaatregel) - spoedprocessen, met name in het geval van buitenlandse activisten (deportatie)

En wat zal er daadwerkelijk gebeuren? In de komende maanden zal pas blijken hoe het nieuwe politie-arsenaal in de werkelijkheid ingezet zal worden. Het blijft van belang dat we ons zelfs door deze 'Brave New World' praktijken niet laten weerhouden van protest en verzet. Lees alsjeblieft niet alleen dit stuk over methodes van repressie, maar ook dat over creatieve vormen van verzet, waaronder de richtlijnen over hoe om te gaan met politiegeweld.

Bovenstaande is een samenvatting en een vrije vertaling van een brochure met juridisch advies in 2006 opgesteld door: Rote Hilfe Greifswald c/o Klex Lange Straße 14 17489 Greifswald greifswald@rote-hilfe.de Volledige tekst in het Duits:
http://www.gipfelsoli.org/Repression/RH_Greifswald_Flyer_SOG.pdf

[<http://dissentnetwerk.org/wiki/index.php?title=Nl-voorpagina>]